

De wijzen

Thema: De belofte vervuld!
Mattheüs 2: 1-12

VOORAF

De Heere maakt de geboorte van Zijn Zoon door Zijn engelen bekend aan de herders in het veld. De Heere Jezus zal niet alleen de Messias van Israël zijn. Hij zal ook de Zaligmaker van de heidense volken zijn. Ook de heidenen ontvangen een 'geboorteb Bericht'. Dat zien we in de geschiedenis van de wijzen uit het Oosten.

UITLEG VAN DE TEKST

Op een dag komen er enkele voorname mannen Jeruzalem binnen (vers 1). Ze zullen een rijdier hebben bereden. Ze hebben er een hele reis op zitten. Daarmee weten we iets over het moment waarop deze mannen in Jeruzalem aankomen. Een precieze tijd staat er niet bij. Ook het aantal wijzen wordt niet genoemd. Net als bij de kerstgeschiedenis vraagt dit gedeelte om soberheid bij het vertellen. Tenminste als het gaat om allerlei details die in de loop van de geschiedenis een eigen leven zijn gaan leiden. Zeker is, dat blijkt uit het vervolg, dat Jozef en Maria met het Kindje nog in Bethlehem verblijven.

Het woord 'wijzen', betekent geleerden en kan ook betekenen: magiërs, tovenaars. Het blijken geleerden in de sterrenkunde te zijn. In het oude Oosten stond de wetenschap van de sterrenkunde vaak in relatie met waarzeggerij en occultisme. Vaak werden wijzen, sterrenkijkers, tovenaars en waarzeggers in één adem genoemd (zie Dan. 2: 27). Deze wijzen stonden in hoog aanzien. Zij waren te vinden aan het koninklijke hof als raadgevers van de koning. Hoe komen deze heidense mannen in Jeruzalem terecht? Zij zijn op zoek naar 'de geboren Koning der Joden' (vers 2). Hoe komen zij erbij dat

in Israël een Koning geboren zou zijn? Dat hebben zij in de sterren gezien. Zij hebben een bijzondere ster gezien, waarvan zij beseften dat deze te maken had met de Koning Die zij zochten. Dat is voor hen zo duidelijk dat we niet de geringste twijfel bij hen bemerken. Zij komen de betreffende Koning aanbidden. Blijkbaar wisten deze wijzen dat het Joodse volk uitzag naar de geboorte van een bijzondere Koning. Hoe zij dit ook wisten, als deze wijzen de opzienbarende ster zien stralen, weten zij zeker dat de Koning der Joden geboren is.

Als koning Herodes hoort van de wijzen en waarvoor zij zijn gekomen, wordt hij ontroerd (vers 3). Het gebruikte woord betekent niet dat hij emotioneel wordt van blijdschap of vertedering. Het betekent dat hij erg schrikt. Want als er een Koningskind geboren is, betekent dat een bedreiging voor zijn koningschap. Stil beraamt hij zijn moordplannen wanneer hij de overpriesters en de schriftgeleerden bij zich roept (vers 4). Deze vrome Bijbelgeleerden kunnen hem vertellen wat er in het Oude Testament is geprofeteerd van de komende Koning der Joden. Zij weten wel waar Hij geboren zal worden. Dat kunnen zij inderdaad nauwkeurig zeggen. Micha heeft het al voorgezegd. Bethlehem is de plaats waaruit de Messias zal voortkomen (vers 5 en 6). Dat is wat Herodes wil weten. In het geheim laat hij de wijzen bij zich komen (vers 7). Van hen wil hij exact weten wanneer zij de Koningsster hebben gezien. Ook vertelt hij hun wat hij van de Schriftgeleerden heeft gehoord. Zij moeten niet in Jeruzalem, maar in Bethlehem zijn. Overigens: Herodes moet hebben beseft dat het hier over een bijzonder Kind gaat. In vers 4 neemt hij zelfs het woord Christus in de mond! Dat maakt zijn godde-

loze haat en moordplannen tegen dit Goddelijke Kindje des te aangrijpender! Als Herodes de wijzen op pad stuurt, blijft hij zelf thuis (vers 8). En de Schriftgeleerden? Zij reizen evenmin mee. Wat is dat erg! Zij wijzen de oosterlingen de weg naar de beloofde Christus, zonder dat zij zelf meegaan. Ondanks het goede voorbeeld dat de wijzen geven. Zij zoeken immers totdat zij de gezochte Christus hebben gevonden. Betrek hierbij de beloften van bijvoorbeeld Luk. 11: 9-13.

Voor de wijzen uit het Oosten moet het wel verwarrend zijn geweest. Niemand lijkt hun belangstelling voor de Koning der Joden te delen. Zouden zij zich hebben vergist? Wat denken zij eigenlijk te vinden in Bethlehem? Toch vervolgen zij hun reis naar Davids geboorteplaats. Dan komt de Heere hun op een bijzondere wijze tegemoet. Opnieuw laat Hij hun Zijn ster zien. Deze ster leidt hen naar de plaats waar zij moeten zijn (vers 9). Het is niet moeilijk om zich een voorstelling te maken van de vreugde die in hun hart opwelt als zij de ster opnieuw zien (vers 10)! Boven het huis waar het Koningskind te vinden is, blijft de ster staan. Hier moeten zij zijn. Binnen vinden de wijzen het Kinde met Maria zijn moeder. Zonder te aarzelen vallen zij voor Hem op de grond om Hem te aanbidden. Zo geven zij Hem de Goddelijke eer die Hij toekomt. Want Hij is Gods Zoon! Zij eren Hem met hun mond en met hun hart en dat laten zij merken in hun daden. Zij komen aandragen met de kostbaarste schatten van die dagen. Goud, het edelste metaal. Kostbaar wierook om te offeren. Mirre, dure heerlijk geurende zalf. De wijzen laten zo zien dat deze Koning het allerbeste en het allermooiste toekomt (vers 11).

Ondertussen waakt de Heere over Zijn eniggeboren Zoon (vers 12). Voordat de wijzen terug kunnen keren naar koning Herodes, waarschuwt Hij hen door middel van een droom. Zo keren zij via een andere weg terug naar hun land. Zo geeft God aan Jozef en Maria de gelegenheid om met het Kindje te vluchten naar Egypte, voordat de verderver aan zijn duivelse werk begint.

TER OVERWEGING

1. De Heere maakt de geboorte van Zijn eniggeboren Zoon bekend aan het Joodse verbondsvolk. Maar in de wijzen worden ook de heidenen bij

het kerstwonder betrokken. De Heere Jezus is de Zaligmaker van het joodse volk en van de heidense volken. Vergelijk de belofte aan Abraham in bijv. Gen. 12: 3 en 18: 18. Zie ook Simeons profetie in Luk. 2: 32. Als gevolg hiervan werd het kerstevangelie eeuwen geleden ook bekendgemaakt in Nederland en wordt het nog steeds aan anderen bekendgemaakt.

Wijs de kinderen op het wonder dat ook wij het kerstevangelie te horen krijgen. Wijs hen er op hoeveel kerstfeest met zendingswerk- en evangelisatiewerk te maken heeft. Overigens: des te meer een reden om te proberen door het zondagschoolwerk ook onkerkelijke kinderen te bereiken!

2. Wat is het aangrijpend dat de Schriftgeleerden niet met de wijzen meegaan, terwijl zij precies kunnen vertellen waar de geboren Koning te vinden is. Wat is het aangrijpend dat koning Herodes zo bang is voor zijn eigen eer, dat hij de geboren Koning slechts wil zoeken om Hem te doden. Denk met de kinderen na welke waarschuwing uit de houding van de Schriftgeleerden en koning Herodes tot ons komt.
3. Wat moet het voor de wijzen ontmoedigend zijn geweest dat niemand met hen mee wil gaan naar Bethlehem. Niemand lijkt hun belangstelling voor het Koningskind te delen. Over beproeving gesproken, die beproeving is niet vreemd als je de Heere Jezus zoekt, als het je om Hem te doen is. Maar de Heere laat Zijn zoekers niet aan hun lot over. Hij bemoedigt de wijzen met Zijn ster. Ook nu zorgt Hij ervoor dat allen, die zich door Hem laten leiden, de Heere Jezus als hun Zaligmaker zullen vinden.
4. De wijzen laten met hun aller-kostbaarste geschenken zien dat de geboren Christus hen alles waard is. Kennen wij deze dankbaarheid en liefde voor het Kind in de kribbe? De Heilige Geest wil dit in ons hart geven.

GELOOFSLEER

- Heidelbergse Catechismus, zondag 21, vraag en antwoord 54. (Uit het hele menselijke geslacht, Jood en heiden, verzamelt de Zoon van God er die geloven in Hem.)
- Heidelbergse Catechismus, zondag 34, vraag en antwoord 94. (God gebiedt in het eerste gebod dat we geen andere goden voor Zijn aangezicht zullen hebben. Dat is alle afgoderij, toverij en waarzeggerij mijden en ons daar verre van houden.)